

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

**Chủ Đề 336: Bất Luận Là Quả Vị Hay Nhân Địa, Tướng Và Phi Tướng
Đều Chẳng Thể Chấp Lấy**

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 027)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

**【Vô luận quả vị nhân địa, tướng dữ phi tướng, giai bất khả thủ.】
(Bất luận là Quả vị hay Nhân địa, Tướng và Phi tướng, đều chẳng thể chấp lấy.)**

Thế Tôn ở đây vì chúng ta mà làm minh chứng. Ngài dùng Quả vị Cứu cánh Viên mãn, dùng Báo thân Tự thọ dụng để hiện ra thân tướng vĩ đại này, nhưng Ngài chẳng trụ. “Chẳng trụ”, nghĩa là tuy đắc được thân này, nhưng trong tâm như thể không có việc gì, chúng ta thường nói là “không để ý”. “Không để ý” chính là trong tâm không có việc này, không có phân biệt, không có chấp trước, thậm chí ngay cả ý niệm cũng không có, đây mới gọi là thật sự Vô Trụ.

Tầng bậc của Quả vị có rất nhiều. Tiểu thừa có Tứ Quả Tứ Hướng. Đại thừa Bồ Tát từ Sơ Tín vị mãi cho đến Đẳng Giác gồm năm mươi một ngôi vị. Mỗi một ngôi vị nếu nhìn về phía sau thì nó là Nhân, nhìn về phía trước thì nó là Quả. Ví dụ như Sơ Địa: Sơ Địa nhìn về trước [nhìn xuống hàng Tam Hiền] là Tam Hiền vị, thì nó là Quả; nhìn về sau [nhìn lên các địa trên] là Nhị Địa, Tam Địa, thì nó là Nhân. Nhân địa và Quả địa cần phải phân biệt cho rõ ràng như vậy.

Chứng đến Cứu Cánh Viên Mãn Phật, đó là Quả vị viên mãn, ở địa vị ấy không còn Nhân nữa. Bồ Tát Đẳng Giác nhìn về phía Phật thì Đẳng Giác là Nhân vị; nhìn về phía Bồ Tát Pháp Vân Địa thì Đẳng Giác là Quả vị. Quả vị và Nhân địa ở chỗ này phải nên nhìn nhận như thế.

“Tướng và Phi tướng”: Tướng là hiện tướng, là sự tướng. Phi tướng là nói về tâm tánh, hoặc nói là Không tướng. Tướng là Có (Hữu), Phi tướng là Không.

Không và Có hai bên đều chẳng trụ, cho nên Vô Trụ chính là hai bên đều không trụ, điều này chư vị cần phải biết.

Không thể cho rằng cái “Vô Trụ” này đại khái là bảo chúng ta không trụ vào tất cả cái “Có”. Cái “Có” có thể không trụ, vậy có thể trụ vào cái “Không” chẳng? Không thể!

Phàm phu tu hành nếu trụ vào Không, quả báo sẽ ở Vô Tướng Thiên, là cõi trời Vô Tướng thuộc Đệ Tứ Thiên. Họ cái gì cũng không tưởng nữa, họ trụ vào Không, sanh về trời Vô Tướng, đây là người công phu còn cạn. Người công phu sâu thì sanh đến trời Tứ Không. Họ vì trụ vào Không nên mới có trời Tứ Không, họ nếu như chẳng trụ Không, thì làm sao có cõi trời Tứ Không?

Phàm phu tu hành thì: Không và Có đều không thể trụ. Trụ vào Có là từ Đệ Tứ Thiên trở xuống, đây đều là trụ Có. Trụ vào Không thì biến thành trời Tứ Không. Tóm lại mà nói, trụ Không hay trụ Có đều chẳng thể ra khỏi Tam giới.

Người tu hành, Bồ Tát thì sao? Bồ Tát: Không và Có cũng đều không thể trụ.

Người tu hành chứng quả nếu vừa trụ vào Không – Tiểu thừa A La Hán trụ Không, Bích Chi Phật cũng trụ Không – thì Thế Tôn trong kinh Đại thừa thường hay quở trách các ngài, gọi các ngài là “đọa Vô Vi khanh” (rơi vào hầm Vô Vi). Vô Vi chính là Không, rơi vào hầm Vô Vi. Có chỗ nào không tốt? Trên con đường tu học chứng quả, họ bị đình chỉ, dừng lại ở chỗ đó, không thể tiến về phía trước.

Tiểu thừa A La Hán chứng nhập Thiên Chân Niết Bàn (“Thiên” là thiên lệch), Thiên Chân Niết Bàn là Không, phải mất hai vạn kiếp mới biết Hồi Tiểu Hướng Đại. Chư vị phải biết, họ bị đình chỉ hai vạn kiếp. Hai vạn kiếp thời gian dài đằng đặc như thế trôi qua uổng phí, điều này thật đáng tiếc biết bao. Bích Chi Phật thông minh hơn A La Hán, mất một vạn kiếp, cũng phải bị lỡ dở thời gian hết một vạn kiếp. Đây là người tu hành, thật sự là người có thiện căn có phước đức, mà “trụ Không” còn có tác hại như thế.

Còn “trụ Có” thì sao? Trụ vào Có thì quyết định chẳng thể ra khỏi Tam giới, thì chẳng cần phải nói nữa. Cho nên Không và Có hai bên đều chẳng thể trụ.

Đây là sau khi chúng ta đã thấu hiểu rõ ràng những sự thật chân tướng này rồi, mới minh bạch vì sao Thế Tôn dạy chúng ta Không và Có hai bên đều chẳng trụ.

“Ứng vô sở trụ” (Nên không có chỗ trụ) là không trụ vào Có; “Nhi sanh kỳ tâm” (Mà sanh tâm ấy) là không trụ vào Không. Không và Có hai bên đều chẳng trụ.

Sanh tâm, là sanh tâm gì? Sanh tâm nhất định phải nương theo lời giáo huấn của Phật. Phía trước đã nói với chư vị rồi, bởi vì tướng là tướng của sát-na, tướng ấy đang chuyển biến. Chúng ta sanh tâm thiện, tướng biến hiện ra sẽ thiện; sanh tâm bất thiện, tướng biến hiện ra sẽ bất thiện. Do đó làm thế nào để sanh tâm, chư Phật Bồ Tát, Tổ Sư Đại Đức có thể nói là khổ khẩu bà tâm (tận tình khuyên bảo), chẳng nề hà phiền toái mà dạy bảo chúng ta. Chúng ta cần phải dụng tâm mà thể hội, chăm chỉ nghiêm túc mà tiếp nhận tu học.